

ULVARAS CEĻŠ

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona
Darbaļaužu deputātu padomes organs

№ 71 (1175) 9. gads

Sestdien, 1958. g. 14. jūnijā

Maksā 10 kap.

Nenokavēsim sējumu kopšanu

Kaut gan pavasaris šogad bija vēls, bet tas labvēlīgs augu augšanai. Pļavās un zālāju laukos sāzēlis spēcīgs, sulīgs zelmenis, labi attīstās vasarāju sējumi.

Rajona kolhozi „Sarkanais karogs“, „Zelta vārpa“, „Nākotne“ jau uzsākuši sējumu kopšanu. Tieki irdinātas un ravētas cukurbietes, lopbarības sakņaugi. Kolhozā „Sarkanais karogs“, kurš pirmais rajonā pabeidza pavasara sēju, ecē kukurūzas laukus. Šajā kolhozā cīnai pret linu kaitēkļiem pielieto indigo vielu — heksahlorānu, ar to apputina linu sējumu laukus.

Minētajos kolhozos sējumu kopšanai tiek velīta liela uzmanība un tam tā jābūt, jo lauksaimniecības kultūru ražību nosaka netikvien sēja, bet arī pareiza un savlaicīga sējumu kopšana un tai šodien jābūt galveno darbu uzmanības centrā. Nedrīkst strādāt kampaņveidīgi, ja sēj, tad tīkai nodarbojas ar to, sak, kad pabeigsmi sēt, tad sāksim sējumus kopt.

Ar šādu metodi daudzos agro sējumu laukos tiks noķerta kopšana, sējumi ie-augs nezālēs, aizkavēsies to attīstība. Ja mēs šodien cīnāmies par augstām visu lauksaimniecības kultūru ražām, tad sējumu kopšana nav jānokavē. Nedrīkst palikt neap-kopts vai pa pusei apkopts neviens kvadrātmētrs sējumu.

Sējumu uzraudzības un kopšanas darbu organizācija gulstas galvenokārt uz rajona lauksaimniecības inspekciju un kolhozu agronomiem. Šogad jāpā-

nāk, lai neviens nezāle, neviens kaitēklis neapdraudētu lauksaimniecības kultūru ra-

bagātīgu kukurūzas zālās žu.

PĀRSKATS

par sociālistiskās sacensības gaitu rajona kolhozos
galas ražošanā līkā no 1958. g. 1. I līdz 1. VI
(pēc CSP inspektūras ziņām)

Nr. p. k.	Kolhoza nosaukums	Realizēts un nokauts lopu uz 100 ha lauk- saimnīcības arTEL izmantoj. zemes		Realizēts un nokauts ečku uz 100 ha arāzemes	
		ent	sociālistisko saistību izpilde procentos	ent	sociālistisko saistību izpilde procentos
1.	Nākotne	17,8	33,7	25,5	49,4
2.	Čapajeva	16,5	35,5	18,6	39,8
3.	Brīvais zemnieks	7,8	23,3	6,5	18,5
4.	Stalīna	7,5	21,3	10,9	28,7
5.	Cīpa	6,3	21,5	6,3	21
6.	Daugava	6,2	34,9	2,2	13,6
7.	Darbs	5,9	12,3	3,7	8,6
8.	Uzvara	5,9	16,7	5,6	20,9
9.	Vorošilova	5,6	19,2	6,5	16,8
10.	Sarkanais karogs	5,6	19,9	1,1	30,2
11.	Zelta vārpa	5,2	15,7	4,2	8,8
12.	Galsma	4,7	15,9	4,8	17
13.	Ziedošā vārpa	4,1	15,4	4,6	18,3
14.	Druva	3,7	14,9	1,7	7,4
15.	Dzimtene	3,6	13,9	5,9	26,9
16.	Oškalna	3,4	8,7	1,9	6
17.	1. Maijs	2,9	10,4	4,4	14,1
18.	Darba tauta	2,5	10,4	2,8	12,1
19.	Strauts	2,4	8,9	3,4	11,4
20.	Leņina	2,2	8,1	1,2	4
21.	Padomju Latvija	1,6	8,5	1	7,2
22.	Draudzīgais maijs	1,6	7,5	1,5	7,8
23.	Molodajagvardija	1,5	5,7	0,4	1,6
24.	Latgales zieds	1,3	5,7	1,1	4,8
25.	Kalījina	0,2	1	—	—

Absolventi aiziet no skolas

Pēc svinīgās daļas sekoja kopīgas vakariņas. Pēdējo reizi kopā bijušie skolēni dziedāja iemīlotās dziesmas. Pie galda izraisījās pārrunas arī par nākotnes nodomiem. Septīnas klases pabeigtas, bet tālāk? Absolventu lie-lākā daļa jau galīgi izšķūsies par ko kļūt un izsaka savu lēmumu par izglītības turpināšanu, jo mūsdienu modernās tehnikas laikmetā ikatram jaunās dzīves cēlājam arvien nepieciešamāka kļūst vissuzīmīgākā izglītība. Vairums zēnu un meiteņu izsakās par mācīšanos tehniskajās un aroda skolās, lai jau tuvākajos gados paši varētu aktīvi piedalīties mūsu zemes grandiozajā celtniecībā, vadīt modernās mašīnas un mehanismus. Tā, piemēram, A. Močis vēlas mācīties Priekuļu Jauksaimniecības mechanizācijas tehnikumā. Vairāki absolventi aizies tieši uz ražošanu — dzimtajos kolhōzos tik nepieciešamas darba rokas, bet mācīties varēs arī neklātienē.

Šķiroties no dzimtās skolas, novēlēsim šīgada Gaiņu skolas absolventiem labas sekmes un panākumus turpmākajā dzīvē un darbā!

P. Patmalnieks

Kopj piefermas lauciņus

Lai iegūtu vairāk sulīgās barības govju papildus pie-barīšanai, Stalīna kolhozā ikviens slaucēja kopj lauciņus platībā no 0,3—0,6 ha.

Šogad lauciņus labi kopj visas slaucējas — iedarbojas materiālās ieinteresētības princips. Pagājušā gadā par izslaukuma plāna pārpildi daudzas slaucējas saņēma lielas prēmijas, bet, lai izslaukumi augtu, jāizbaro daudz sulīgās barības.

A. Trullis

Kolhozā „Brīvais zemnieks“ ceļ klubu

Arvien plašaku vērienu gūst celtniecība mūsu rajona kolhozoz. Arī kolhozā „Brīvais zemnieks“ šogad iegūda lietus līdzekļus sabiedrisko ēku celtniecībā. Ar rajona starpkolhozu celtniecības organizāciju kolhozam noslēgts līgums par divu objektu — klubu un kaltes būvi.

Līdz šim kolhozam savā klubā nebija, un daudzi sabiedriskie pasākumi kā sapulces, pašdarbības koncerti, kino izrādes varēja notikt tikai Gaiņu 7-gadīgās skolas

telpās. Tagad klubu būvei atvēlēti 140 tūkstoši rubļu. Jaunceļamā klubā ēkā paredzēts izbūvēt zāli 200 skatītājiem, kā arī telpas kantoriem un kinoiekārtai.

Ielikti pamati arī jaunai kaltei, kuru paredz nodot ekspluatācijā jau augusta beigās. Šeit uzstādīs līnsēklu-graudu kalti SSL, kuras caurlaides spēja, kaltējot līnsēklu galviņas, ir 0,4 tonnas stundā, bet pie graudu kaltešanas, viena tonna stundā.

P. Peisinieks

Kolhozā ceļ tiltu

Kolhozā ceļu sagatavošanā palīdzību sniedzis kolhoza „Sarkanais karogs“ gateris. Smagos darbus un pāļu dzīšanu upes gultnē celtnieki jau veikuši. Nepaies vairs ilgs laiks, kad pār tiltu brauks automašīnas un pajūgi. Tas būs liels atvieglinājums kolhoza „Sarkanais karogs“ jaudīm līdz šim apgrūtinātās satiksmes ziņā pa kolhoza teritoriju.

M. Krauja

Izdaiļo kluba apkārtnei

Mālainais uzkalns, kur atrodas Pēternieku ciema klubs, līdz šim izskatījās nepievilcīgs un kails. Šopavasar kolhoza „Druva“ jaunieši nolēma uzpost kluba apkārtni un ierīcot apstādījumus. Apkārtnes izmaiņas darbus organizēja un vadīja komjaunatnes pirmorganizācijas sekretārs Marks Molčanovs. Aktīvi šai pasākumā piedalījās komjaunieši Jānis Švirksts, Maksims Molčanovs.

Labi strādāja arī Veneranda Sproģe, Vitālijs Kārkls, Benita Ancāne un citi jaunieši. Komjauniešu labi palīdzēja arī 2. kompleksās brigādes brigadieris b. Molčanovs. Pavasā pie kluba tika iestādīts vairāk nekā 300 dažādu krāšņuma krūmu.

Turpmāk paredzēts ierīcot apstādījumus arī pie kolhoza kantora.

A. Vigants

Kolhoza kalējs — racionālizātors

Vēl tikai nesen Juris Pinika kolhozā „Brīvais zemnieks“ uzsāka kalēja darbu. Vispirms tas pārveidoja kādreiz bijušo veco kalēju darbnīcu. Pietiekos gaismas vajadzībām tika ierīkots logs, uzstādīts darba galds, piekārtota bormašīna un uzinūrēta ēze.

Pa lielākai daļai šos darbus veica pats kalves meistars. Iegriežoties kalvē, kalējs pašlaik rīkojās ar zirgu vilkmes cukurbiešu vagojamo arklu, kurš pieņemis citādu izskatu nekā parasts. Arkla katrā sānu pusē piemontēti atsevišķi stieņi, pie kurom piestiprināti pa diskam, tie regulējami līdz 45 cm platumā. Piemontētie diskī būs kā aizsargs, kas, izdarot cukurbiešu vagošanu, neļaus cukurbiešes apbērt ar zemi. Bez tam diskī regulējami virzienā uz priekšu un atpakaļ. Savu izskatu un formu kalvē mainījis arī lemesis, bet arkla pakalējā pusē piestiprināts paplašināts paplats dzelzs stienis, ar kuru iespējams pacelt arkla lemesi augstāk, kas sevišķi noderīgi pie arkla pārvadāšanas pa ceļu un atvieglo arāja darbu.

Kalves meistars pēc savā jauninājuma parasto cukurbiešu vagojamo arklu pārtaisīs arī pirmajai brigādei.

Līdztekus šim darbam kalves meistars veic arī citus darbus. Gatavo jaunceļamajai graudu kaltei dažādas dzelzs detaļas, remontē gateri, labo arklu papuvju aršanai un veic vēl citus kalēja darbus.

M. Freivalds

Speciālista padoms

LOPU DZIRDĪŠANA GANĪBU PERIODĀ

Jautājums par lopu nodrošināšanu ar dzeramo ūdeni ganībās ir visai aktuāls, jo vairāk nekā puse mūsu ganīmpulkā vēl nav nodrošināti ar labu dzeramo ūdeni. Mūsu republikā vēl ir maztādu kultivēto un dabisko ganību, kas atrastos upju, ezeru vai dīķu tuvumā. Bet, ja lopiem ganību periodā nav pietiekami daudz dzeramā ūdens, to produktivitāte ievērojami pazeminās. Zinātne un prakse pierādījusi, ka dzeramajam ūdenim nebūt nav mazāka nozīme kā lopbarībai.

Tāpat pierādīts, ka gadījumā, ja slaucamās govis vasaļā nesaņem pietiekami daudz ūdens, piena izslaukumi pazeminās par 15—20 procen-tiem. Tas nozīmē, ka saimniecībā, kurā ir 200—250 slaucamo govi, labi apgādājot tās ar ūdeni vasarā, ie-spējams papildus iegūt 50—75 tūkstošus litru piena. Atkarībā no laika apstākļiem un no barības sulfoguma viena slaucamā govs vasarā diennaktī izdzēr caurmērā 50—80 litrus ūdens, jaunlops — 6—25 litrus, zirgs — 40—60 litrus, aita — 8—12 un cūka — 16—40 litrus ūdens. Turklat ir zināms, ka augstražīgas govis iet dzert līdz 12 reizēm, cūkas un aitas — līdz 6 reizēm diennaktī. Tāpēc tādās ganībās, kur tuvumā nav ūdens, govis jālaiž dzert ne mazāk par 3—5 reizēm, zirgi — 3—4, aitas — 3—6, cūkas — 3—5 reizes diennaktī. Lopu dzirdīšanai var izmantot strautus, upes, tirus ezerus, kā arī dīķus un liejos novadgrāvus. Nav pieļaujams dzirdīt lopus ar netru ūdeni.

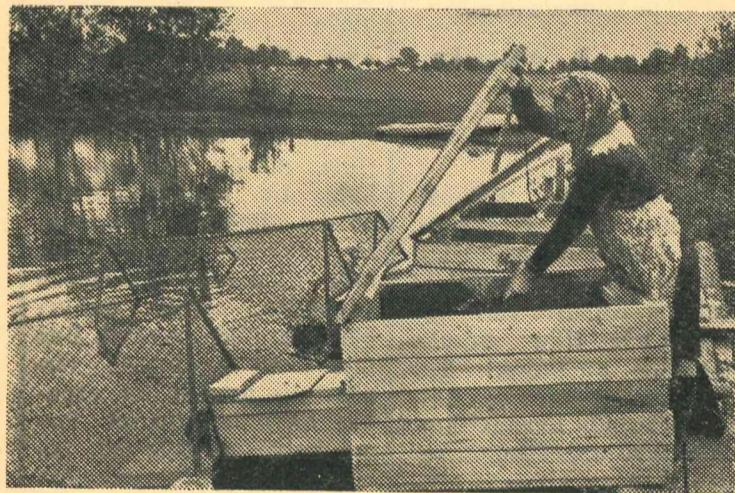
Mūsu republikas labākās saimniecības pareizi izpratūšas dzeramā ūdens nozīmi lopu produktivitātes celšanā un šajā ziņā jau daudz darījušas. Tā Aizputes rajona kolhozā „Cīpa“ un Liepājas rajona kolhozā „Kopdarbs“ speciālas brigādes ierīkojušas ganībās arteziskās akas. Siguldas rajona lauksaimniecības arēlī „Boļševiks“ izbūvēti Ipaši ūdensvadi. Daudzās saimniecībās ganībās izraktas akas, citās ūdeni pieved cisternās ar automātiskiem dzir-dināmiem traukiem.

Ierīkojot dzirdināmās siles, Ipaša uzmanība jāpievērt tam, lai lopi varētu tām pieiet no abām pusēm un padzerties bez drūzmēšanās. Katrām simt govīm vajadzīga desmit metrus gara sile, simt zirgiem — 8 metrus gara, simt cūkām — 6 metrus un simt aitām — 4 metrus gara. Ieteicams siles un automātiskos dzirdītājus govīm un zirgiem uzstādīt 30 centimetrus augstu virs zemes. Dabiskajās dzirdināmajās vietās jāseko, lai lopi neizbrādātu krastu un neradītu tur staig-nāju. Tāpēc dzirdināmajās vietās krasts jānobrugē ar akmeniem, šķembām vai jānober ar granti. Katrām simts govīm vajadzīga 15 metrus plata pieeja, simt zirgiem — 10 metrus plata utt.

Ganību periodā katram kolhozam un padomju saimniecībal jārūpējas ne tikai par to, lai ganībās būtu laba zāle, bet arī par to, lai lopi pietiekamā daudzumā būtu apgādāti ar dzeramo ūdeni.

L. Deguts,
Latvijas PSR Lopkopības un
veterinārijas institūta
zinātniskais dzīzstrādnieks

Kolhozā iekārtota nutriju ferma

Šogad Ogres rajona Staļina kolhozs noorganizējis nutriju fermu. Nolemts līdz gada beigām palielināt nutriju mātīšu skaitu līdz simtam.

Attēlā: kolhozniece Lonija Vanaga baro zvēriņus.

LTA fotochronika

Sākušas strādāt pļaujmašīnas

Siltais laiks un bagātīgais lietus sekmē zāles strauji augšanu. Daudzgadīgajos zālajos un liču pļavās jau kupla zāle. Daugavpils rajona kolhozi sāk sienas pļauju.

Pirmie sienu sāka pļaut lauksaimniecības arteļa „Rodina“ biedri. Izmantojot iepriekšējo gadu pieredzi, kolhoznieki nolēmuši ābolīpa sēklas laukus pļaut agri, lai

āboliņš varētu ataugt un dot labu sēklas ražu. Āboliņu pļauj ar zirgu pļaujmašīnām. Pusotras normas dienā veic pļāvēji J. Kučickis un M. Kīsis. Nopļauto āboliņu žāvē zārdos.

Lauksaimniecības arteļa biedri appēnušies no sēklas laukiem iegūt 350 centnerus augstvērtīga vitamīnsienas. (LTA)

No zinātnes un tehnikas

Ziloņkauls no... sveķiem

Jūsu priekšā gabals cetas, baltas vielas ar dzeltenīgu nokrāsu. Tā joti atgādina ziloņkaulu. Taču istenībā tā ir mākslīga viela — lavsana. To zinātnieki ieguvuši no naftas pārstrādes produktiem.

Lavsana tāpat kā citas plastiskas masas uzskatāmi liecinā par zinātnes sekmīgo sacensību ar dabu. No lavsana izgatavo zobrautus, kas nav mazāk izturīgi par metala zobrautiem, toties daudz viegлāki. Lavsanu ir lielisks dielektrīks un bez tam pilnīgi indifirents pret skābju un sārmu iedarbību. Ja šķidro lavsanu zem spiediena izlaiz caur sīkām atverīšiem, tad iegūst šķiedru, kas atgādina dabisko vilnu. No šādas šķiedras izgatavotie audumi ir joti izturīgi, tie netrū ūdeni, tos nebojā kodes. Lavsanu kinolentas nedeg, tāpēc tās ir loti vērtīgas filmrūpniecībā.

PSRS Zinātņu akadēmijas Organisko elementu savienojumu institūta līdzstrādnieki izstrādājuši arī daudz citu sveķu, kuriem ir vērtīgas ipašības. Minēsim kaut vā enantu. To tāpat izgatavo no naftas pārstrādes produktiem un akmenēglēm. Enanta šķiedras ir divreiz izturīgākas par kapronu, panes divreiz augstāku temperatūru, nelaiž cauri ultravioletos starus. Atkarīgi no tā, kā enantu apstrādā, no tā var iegūt gan mākslīgo vilnu, gan arī zidu.

Radiņi jauni materiāli, kas spēj izturēt augstas temperatūras. Parastās lakanas, emaljas un plastiskās masas neiztur temperatūru, kas pārsniedz 180 līdz 250 gradu. Pievienojot tām vizlu un metalus, var izgatavot plastiskās masas un emalju, kas iztur 350 līdz 500 gradu augstu temperatūru.

Pašdarbnieki ciemos pie kaimiņiem

Svētdienas vakars. Pa Preiļu šoseju traucas mašīna. Ruzdātieši brauc ciemos pie sondorciešiem. Esam jau gala punktā Preiļu rajona Sondoru ciema tautas namā. Protams, gaidīti viesi, jo sondorcieši nesen ciemojās ar pašdarbības koncertu Rudzētos.

Koncertu ievada Anerauda viencēliens „Divas vēstules“, dzidri plūst dziesmas Artura Brūvera izpildījumā kā grūzīnu tautas dziesma „Genecvali“, „Mana Indonēzija“, ukraiņu tautas dziesma. Dziesmas nomaina deklamācijas — Artavs „Pārdomas par šķiršanos“ Helēnas Anspokas izpildījumā, Beranžē „Mana vecmāniņa“ b. Siņutkinas izpildījumā, inscenējumi un citi.

Programma labi sagatavota un pelna sondorciešu atsaucību. Koncerts beidzies. Sākas dejas. Patīkami pavadīts vakars.

Aktīvi pašdarbības dalībnieki ir Rudzētu slimnīcas darbinieces kā Siņutkina, Vārnu un citas.

Sondoru ciema jaunieši sirsniņi pateicas Rudzētu ciema tautas nama pašdarbniekiem par labi sagatavoto koncertu.

A. Kļaviņa

MUMS RAKSTA

Jāiekārto laikrakstu vitrīnas

Vari izstāgt visdzīvākās mūsu pilsētas vietas: dzelzceļa stacijas apkārtni, skveru pie universālveikala, tirgus laukuma rajonu, bet nekur neredzēsi laikraksta vitrīnas, neatradīsi uzlikas mūsu re-publikas centrālās avīzes lai-sīšanai tādos brīžos, kad gai-di vilcienu, autobusu vai no-pircis kinobiljeti gaidī seansa sākumu.

Manuprāt, pilsētā vienīgā laikrakstu vitrīna pie pilsētas izpildītu komitejas nevar nodrošināt mūsu rajona iedzī-votāju prasības, turklāt tā at-rodas nomālus no vietām, kur ik dienas iedzīvotājai kustība ir liela. Presei, it se-

višķi centrālajiem laikrak-stiem jābūt pieejamiem plašām tautas masām, tāpēc pilsētas izpildītu komitejai ko-pā ar partijas, komjaunatnes un arodorganizācijām laikrakstu vitrīnas būtu jāiekārto vairākās pilsētas vietās. It sevišķi tā nepieciešama skve-rā pie universālveikala. Ieteicams vitrīnās regulāri ie-vietot divas mūsu republikas avīzes: „Cīpa“ un „Sovetska-ja Latvija“.

Avīžu vitrīnu iekārtošana vēl vairāk tuvinās mūsu komunistiskās partijas pres-tautai.

A. Kalvāns

Vēlreiz par apgādi ar kurināmo

Bija vēl auksta ziema, kad rājona rūpkombinātā nopirkuma malku. Kombināta vīri solījās man to piegādāt drīz. Taču nesagādījis viņu solījuma iz-pildīšanu vēl un vēlreiz tiem atgādināju savu sāpīgo vaja-dīzību. Tomēr tas nelīdzēja un nopirkto malku neesmu saņēmis vēl šodien. Kur un kā iegādāties tik nepiecieša-mo malku — esmu nesaprašā-nā. Vai tiešām rajona rūp-

kombināts nespēj vairs ap-gādāt ar pāris steriem mal-kas sīmgalvju, pensionārus? Un vai arī attiecīgo iestāžu vienaldzīgā nostāja. Šajā jau-tājumā ir jāsaprot kā viņu rūpes par mums, pensionā-riem, kuri savus spēkus ir ziedojuši visas sabiedrības kopējā darbā?

J. Indriks, personālais pensionārs

Kā izsargāties no ugunsgrēka izcelšanās pērkona laikā

Šopavasar vairākās vietās rājona novēroti pērkona spē-riena gadījumi, kuri gandrīz izsauca nelaimi. Pārbaudot daudzas dzīvojamās mājas, konstatēts, ka galvenie nelai-mes izsauces ēji var būt nepa-reizi iekārtotas radioiekārtas: antena, zemes vads, radio-aparāts. Novērots, ka antenās un zemes vadī, kas sa-stāv no vairākiem vadu ga-baliem, savienoti kopā, vie-nu galu aptinot ap otru. Šāds savienojums ne tikai traucē uzīveršanu, bet nedrošs arī pret ugunsgrēka ierosināju-mu pērkona laikā. Vadi jā-savieno, pielietojot kanifoliju, bet ne autogenu vai sālskābi, jo pirmsais papēmiens uguns-nedrošs, otrs — sālskābe saēdēt metālu, nav kontakta.

Ierīkojot zemesvadu, nedrīkst to izveidot no divu vāi vairāku dažādu metalu dažādu resnumu stieplēm. Iotas var paliecināt vada pre-testību, kura nedrīkst pār-sniegt 50 omu, un pērkona laikā visa elektrība netiks novadīta zemē.

Zemes vads jāierok zemē ne seklāk kā 1,5 m dzīlumā. Lejas galam jāpielodē metāla gabali, vislabāk vara. Nav ieteicams pielietot dzelzi, jo tas slikti vada elektrību.

Radioaparāta atvienošanai

no antenas un pēdējās savienojās ar zemes vadu obli-gāti jāiekārto speciāls slēdzis. Nevar darīt tā, kā, piemēram, bija kolhozā „Zelta vārpa“ kolhoznieka Valaipa mājās. Pērkona laikā radio-aparātu no antenas atsēja nast, nolika skapī, bet antenu ar zemes vadu savienoja kailām rokām. Tas apdraud dzīvību.

Rajonā ir gadījumi, kad zibens novadītāji uz kolhozu sabiedriskajām ēkām tiek uzstādīti nepareizi. Tas tāpēc, ka šo darbu neuztic speciālistiem, bet tā saucamajiem halturščikiem. Tādi gadījumi bija kolhozā „Zelta vārpa“, kur kantora ēkai zibens no-vēdējs uzstādīts nepareizi.

Uzstādot radio un citus elektriskos aparātus, pieaici-niet Līvānu radiomezglā dar-biniekus. Uzstādot zibens no-vedējus pie kolhozu sabiedriskajām ēkām: fermām, no-liktavām, kantora ēkām, kal-tēm u. c., noslēdziet ligumu ar rajona starpkolhozu celt-niečības organizāciju. Pareizi uzstādīti zibens novedēj pa-sargās jūsu personu un sa-biedrisko īpašumu, novērsis nelaimes gadījumus pērkona laikā.

P. Kašajevs, ugunsdzēsības inspektors

Rajona darba laudis!

PASŪTIET SAVU RAJONA LAIKRAKSTU

„UZVARAS CELŠ“

1958. gada II pusgadam

Abonēšanas maksa: mēnesī Rb. 1,30, pusgadam Rb. 7,80.

Redaktore H. JEROFEJEVA